

1. ΤΡΙΠΛΟ ΣΟΚ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/01/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/01/2017

Σελίδα: 10

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟ

ΤΡΙΠΛΟ ΣΟΚ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

ΟΙ «ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ» ΣΤΟ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ ΝΑ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΕΙ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΚΛΕΙΣΕΙ Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΙΚΟΣ
kkatikos@e-typos.com

Τριπλή βόμβα απειλεί τις συντάξεις, με περικοπές στις λεγόμενες «προσωπικές διαφορές» για τους παλαιούς συνταξιούχους, ίσως και σε δόσεις μετά το 2018, εφαρμογή ενός νέου κόφτη μισθών που θα αναπροσαρμόζει προς τα κάτω στις περισσότερες περιπτώσεις τις αποδοχές για τον υπολογισμό των νέων συντάξεων και διατήρηση «μέχρι νεωτέρας» εκτός του κόφτη ενός μέρους ή και του συνόλου των προσωπικών διαφορών που θα έχουν οι νέοι συνταξιούχοι εφόσον αποχωρήσουν ως το 2018.

Ηδη, σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες που αποκαλύπτει σήμερα ο «Ελεύθερος Τύπος της Κυριακής», οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν κάνει μια πρώτη εμπειριστική κοστολόγηση των προσωπικών διαφορών για τις παλιές συντάξεις.

«Ψαλίδισμα»

Το κόστος αυτό εκτιμάται ότι είναι κάτω των 2 δισ. ευρώ, περίπου στο 1,5 δισ. ευρώ και σημαίνει ότι αυτό θα είναι και το ποσό που θα χρειαστεί να κοπεί από τις παλιές συντάξεις από τη στιγμή που η προσωπική διαφορά συντάξεων έχει ήδη συμπεριληφθεί όχι μόνο στην αιζέντα μέτρων της τρέχουσας, αλλά και στα πεδία των δαπανών όπου η ελληνική κυβέρνηση σχεδιάζει να κάνει περικοπές αν και η ίδια ισχυρίζεται ότι τέτοια μέτρα δεν θα χρειαστούν γιατί οι στόχοι των πλεονασμάτων που έχει συμφωνήσει με τους δανειστές θα παστούν!

Η αποτίμηση όμως και μόνο της δαπάνης που βαρύνει το ασφαλιστικό με την καταβολή των επιπλέον ποσών στις συντάξεις, καταδεικνύει ότι οι προσωπικές διαφορές είναι ήδη στο πακέτο των μέτρων που θα κληθεί να νομοθετήσει η κυβέρνηση για να κλείσει την αξιολόγηση. Το σχέδιο για τις συντάξεις κρύβει τρεις βόμβες και περιλαμβάνει:

1 Επανυπολογισμό των παλιών συντάξεων με τα ποσοστά αναπλήρωσης και την προσθήκη της Εθνικής Σύνταξης του νόμου Κατρούγκαλου για όλους τους συνταξιούχους των ταμείων οι οποίοι είχαν

αποχωρήσει και έπαιρναν σύνταξη ως τις 12/5/2016. Με τον επανυπολογισμό το ποσό της σύνταξης και των επιδομάτων (π.χ. οικογενειακά, ή επίδομα εξομάλυνσης για συντάξεις Δημοσίου) που υπερβαίνει τη νέα σύνταξη, θα μπει «στο κουτάκι» της προσωπικής διαφοράς. Αυτές οι διαφορές αποτελούν δαπάνη που θα μειώνεται ανάλογα με τα μέτρα περικοπών που θα ζητήσει ο κόφτης και μόνο αν πιάνονται οι στόχοι, ο κόφτης θα απενεργοποιείται. Από την πρώτη κοστολόγηση που έχουν κάνει οι αρμόδιες δημοσιονομικές υπηρεσίες οι μεγαλύτερες διαφορές βγαίνουν στις συντάξεις του Δημοσίου και των ΔΕΚΟ, που φτάνουν στο 27%, ενώ στο ΙΚΑ οι προσωπικές διαφορές είναι κατά μέσο όρο στο 20%. Οι διαφορές αυτές είναι μειώσεις συντάξεων που θα γίνουν από το 2018 και μετά, ώστε να εξασφαλιστούν οι στόχοι των επίσημων πλεονασμάτων που υπέγραψε η κυβέρνηση με τους δανειστές.

2 Αφαίρεση μέρους των προσωπικών διαφορών σε δόσεις. Εξετάζεται για παράδειγμα, να αφαιρείται το 1/3 της προσωπικής διαφοράς κατ' έτος από τα μέσα του 2018, ή από το 2019 και μετά. Με αυτό το σενάριο ένας συνταξιούχος που παίρνει σήμερα 1.350 ευρώ και η σύνταξη με τον επανυπολογισμό καθορίστηκε στα 1.100 ευρώ, με προσωπική διαφορά 250 ευρώ, μπορεί να έχει μείωση κατά 84 ευρώ κάθε χρόνο για τρία έτη, ώστε να σβήσει η διαφορά των 250 ευρώ μεταξύ νέας και παλιάς σύνταξης από το 2018-2019 ως το 2021. Στην περίπτωση όμως που απαιτηθούν μεγαλύτερες περικοπές, τότε οι δόσεις αφαίρεσης της προσωπικής διαφοράς μπορεί να περιοριστούν σε δυο αντί για τρεις.

3 Εφαρμογή του δείκτη αναπροσαρμογής μισθών για τις νέες οριστικές κύριες συντάξεις, που θα αρχίσει να απονέμει ο ΕΦΚΑ σε όσους υπέβαλαν αίτηση από 13/5/2016 και μετά. Ο δείκτης αναπροσαρμογής μισθών θα βγει από τη Στατιστική Αρχή με μια ειδική μεθοδολογία. Είναι ένας νέου τύπου κόφτης που θα κατεβάζει αυτόματα ή θα διατηρεί παγωμένους τους μισθούς των εργαζομένων για τον υπολογισμό των νέων συντάξεων.

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΙΚΑ

Ετη ασφάλισις	Σύνταξη σήμερα	Με επανυπολογισμό	Προσωπική διαφορά	
			Σε ευρώ (€)	Σε ποσοστό (%)
40	1.037	968	-69	-6,7
35	1.344	1.127	-217	-16,1
30	1.497	1.010	-487	-32,5
37	1.000	922	-78	-7,8
33	1.231	1.030	-201	-16,3
34	1.285	1.063	-222	-17,3
27	1.246	924	-323	-25,9
33	942	877	-65	-6,9
36	843	807	-36	-4,2
25	733	648	-85	-11,6
20	527	429	-98	-18,7

ΟΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΣΤΟΥΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Κατηγορία/έτη ασφάλισις	Σύνταξη σήμερα	Επανυπολογισμός	Προσωπική διαφορά	
			Σε ευρώ (€)	Σε ποσοστό (%)
ΠΕ 35 έτη	1.208	890	-318	-26,3
ΠΕ 25 έτη	888	654	-235	-26,4
ΤΕ 35 έτη	1.180	853	-327	-27,7
ΤΕ 25 έτη	838	633	-205	-24,4
ΔΕ 35 έτη	1.111	810	-301	-27,1
ΔΕ 25 έτη	778	609	-170	-21,8
ΥΕ 35 έτη	977	745	-232	-23,7
ΥΕ 25 έτη	659	573	-86	-13,0

Προβλέπεται στο νόμο Κατρούγκαλου (ν. 4387/2016) και θα λειτουργήσει σύντομα με την έκδοση των σχετικών οδηγιών από το υπουργείο Εργασίας. Ο δείκτης θα μετράει την εξέλιξη των μισθών κάθε χρόνο με βάση το μέσο όρο της μεταβολής των αποδοχών των εργαζομένων στο σύνολο της οικονομίας από το 2002 και μετά.

Αν δηλαδή ένας εργαζόμενος είχε αύξηση από την επιχείρησή του κατά 5% το 2005 και κατά 4% το 2006, αλλά στο σύνολο της οικονομίας οι μισθοί είχαν μικρότερη αύξηση (έστω 2%), τότε οι αποδοχές για τα συγκεκριμένα έτη θα αναπροσαρμοστούν με τα ποσοστά του δείκτη μισθών για το σύνολο της οικονομίας. Ο τελικός μέσος όρος των αποδοχών

που θα ληφθούν υπόψη για να βγει η σύνταξη, δεν θα είναι από τις αποδοχές που πραγματικά είχαν οι εργαζόμενοι, αλλά θα βγαίνει από τις αποδοχές που θα αναπροσαρμόζονται με τα ποσοστά εξέλιξης των μισθών στο σύνολο της οικονομίας.

Ο «Ε.Τ.» της Κυριακής δείχνει σήμερα με αποκαλυπτικά παραδείγματα πώς θα λειτουργεί ο δείκτης και πόσο «ζημιά» μπορεί να κάνει στον υπολογισμό της σύνταξης. Μισθωτός που βγάζει μέσο όρο 1.000 ευρώ μηνιαίο μισθό από το 2002 ως το 2017 μπορεί (α.σ.: σύμφωνα με το ενδεικτικό παράδειγμα στο σχετικό πίνακα) να πάρει σύνταξη βάσει μισθού όχι 1.000 ευρώ, αλλά 847 ευρώ, γιατί θα μπει στη μέση ο δείκτης μισθών της οικονομίας και θα πιάσει

Τομές χωρίς αναισθητικό

1. ΤΡΙΠΛΟ ΣΟΚ ΣΤΙΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

Μέσο: ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/01/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/01/2017

Σελίδα: 11

ΠΩΣ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ Ο ΚΟΦΤΗΣ ΜΙΣΘΩΝ ΣΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΝΕΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Έτη	Ποσοστιαία μεταβολή μισθών κατ' έτος	Εξέλιξη πραγματικών μηνιαίων αποδοχών	Ποσοστιαία μεταβολή με δείκτη μισθών οικονομίας	Εξέλιξη μηνιαίων αποδοχών με δείκτη οικονομίας
2002	0	800	0	800
2003	+3	824	+3	824
2004	+3	849	+3	849
2005	+5	891	+3	874
2006	+5	936	+3	900
2007	+5	982	+3	927
2008	+6	1.041	+3	955
2009	+5	1.094	+3	984
2010	0	1.094	3	984
2011	-2	1.072	-2	964
2012	0	1.072	-4	926
2013	0	1.072	-2	870
2014	0	1.072	-2	801
2015	0	1.072	-2	720
2016	0	1.072	-2	634
2017	0	1.072	-2	545
Σύνολο 16 έτη για το μέσο όρο αποδοχών	Μέσος όρος πραγματικών αποδοχών	1.000 ευρώ	Μέσος όρος αποδοχών με δείκτη μισθών οικονομίας	847 ευρώ

Σύνταξη αν λαμβάνονταν υπόψη αποδοχές 1.000 ευρώ	
με 35 έτη	722
με 33 έτη	690
με 30 έτη	648
με 27 έτη	611
με 25 έτη	591

Σύνταξη με αποδοχές 847 ευρώ που θα ληφθούν υπόψη στον υπολογισμό	
με 35 έτη	670
με 33 έτη	643
με 30 έτη	607
με 27 έτη	577
με 25 έτη	559

ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΠΙΝΑΚΑ

1 Στην πρώτη στήλη είναι τα έτη που λαμβάνονται υπόψη για να βγει ο μέσος όρος των μηνιαίων αποδοχών στο σύνολο των ετών. Για σύνταξη το 2017 λαμβάνεται ο μέσος όρος μισθών από το 2002 ως το 2017 (16 έτη).

2 Στη δεύτερη στήλη είναι η πραγματική ποσοστιαία μεταβολή που είχε ένας εργαζόμενος στο μισθό του με τις ετήσιες αυξήσεις ή και πτώσεις αποδοχών.

3 Στην τρίτη στήλη είναι η εξέλιξη των μισθών με βάση τις αυξήσεις που είχε ή τις μειώσεις ή το πάγωμα αποδοχών για κάποια έτη. Με την πραγματική εξέλιξη ο εργαζόμενος

θα έχει, στο παράδειγμά μας, μέσο όρο μηνιαίων αποδοχών 1.000 ευρώ.

4 Στην τέταρτη στήλη μάλιστα ο δείκτης της Στατιστικής Αρχής που μετράει τη μεταβολή των μισθών (πόσο ανέβηκαν ή πόσο κατέβηκαν) για το σύνολο της οικονομίας.

5 Στην πέμπτη στήλη οι δείκτες της Στατιστικής Αρχής αναπροσαρμόζουν αναλόγως τις πραγματικές αποδοχές του εργαζόμενου. Με τη χρήση του «δείκτη μισθών της οικονομίας», ο μέσος όρος αποδοχών που θα ληφθεί για τον υπολογισμό της σύνταξης βγαίνει στα 847 ευρώ.

τις μεγάλες μειώσεις μισθών που έγιναν από το 2010 και μετά. Έτσι μπορεί ένας εργαζόμενος να είχε πραγματικό μισθό από το 2010, αλλά επειδή οι μισθοί στο σύνολο της οικονομίας δείχνουν μείωση (5%, 7%, ή 12%) αυτή η μείωση θα περάσει και στις δικές του αποδοχές και ο μέσος όρος των μισθών του θα πέσει χαμηλότερα. Μοιραία θα βγει και με μικρότερη σύνταξη.

Υπάρχουν και θετικά

Στα θετικά -προς το παρόν- για τους νέους συνταξιούχους είναι ότι μένουν (εκτός απροόπτου) εκτός του κόφτη των προσωπικών διαφορών, σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες που επιβεβαιώνουν στελέχη του υπουργείου Εργασίας.

Αυτό σημαίνει ότι θα λειτουργήσει αντίστροφα στις νέες συντάξεις ο μηχανισμός της προσωπικής διαφοράς που προβλέπει ο ν. 4387/2016 και λέει ότι αν η νέα σύνταξη είναι από 20% και άνω χαμηλότερη από την παλιά (δηλαδή 800 αντί 1.000 ευρώ), τότε ο ασφαλισμένος θα έχει για το 2016 τη μισή μείωση (100 ευρώ ή 10%) και η σύνταξη που θα πάρει θα είναι 900 ευρώ. Αν φύγει το 2017, θα έχει τα 2/3 της μείωσης, δηλαδή 133 ευρώ και θα πάρει 867 ευρώ, ενώ αν αποχωρήσει το 2018, θα έχει τα ¼ της μείωσης και θα πάρει 850 ευρώ. Από το 2019 όμως δεν θα έχει καμία προσωπική διαφορά και η μείωση θα υπολογίζεται ολόκληρη, δηλαδή η σύνταξη θα είναι 800 ευρώ. ■

Περίπου 1,5 δισ. ευρώ αναμένεται να κοπεί από τις παλιές συντάξεις

Πώς αλλάζουν οι συντάξεις με το δείκτη μισθών της οικονομίας

- Αν λαμβάνονταν υπόψη οι αποδοχές των 1.000 ευρώ, ο εργαζόμενος θα έπαιρνε, με 35 έτη, 722 ευρώ σύνταξη. Επειδή όμως θα ληφθούν υπόψη τα 847 ευρώ, λόγω του δείκτη μισθών της οικονομίας, όπως προβλέπει ο νόμος Κατρούγκαλου, η σύνταξη για τα 35 έτη πηγαίνει στα 670 ευρώ, δηλαδή 52 ευρώ πιο κάτω.
- Με μέσο όρο 1.000 ευρώ, η σύνταξη για 33 έτη θα έβγαίνε στα 690 ευρώ. Με το δείκτη μισθών όμως, θα ληφθούν υπόψη οι αποδοχές των 847 ευρώ και η σύνταξη βγαίνει στα 643 ευρώ, δηλαδή 47 ευρώ πιο κάτω.
- Αν λαμβανόταν υπόψη ο μέσος όρος μισθού των 1.000 ευρώ, τότε εργαζόμενος με 30 χρόνια θα έπαιρνε 648 ευρώ. Αν όμως ο δείκτης μισθών της οικονομίας κατεβάσει τις αποδοχές στα 847 ευρώ, η σύνταξη θα βγει στα 607 ευρώ. ■

2. ΥΨΗΛΟΙ ΦΟΡΟΙ ΥΠΕΡΟΓΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΕΞΑΝΕΜΙΖΟΥΝ ΤΟΝ ΜΙΣΘΟ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/01/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/01/2017

Σελίδα: 5

Υψηλοί φόροι, υπέρογκες εισφορές εξανεμίζουν τον μισθό

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μπορεί στο Σύνταγμα της Ελλάδας να διατρανώνεται πως όλοι οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, αλλά πλέον μετά και τη βεβαίωση των νέων ασφαλιστικών υποχρεώσεων κάποιοι είναι περισσότερο και κάποιοι λιγότερο ίσοι... Το παράδειγμα των κρατήσεων για 1.000 ευρώ είναι ενδεικτικό. Στο τέλος του μήνα κάποιοι μένουν με μόλις 400 ευρώ και κάποιοι άλλοι με 700 ή 800 ευρώ. Γιατί για την ίδια αμοιβή άλλος πληρώνει λιγότερο και άλλος περισσότερο φόρο και ασφαλιστικές εισφορές.

Η «Κ» απευθύνθηκε σε ειδικούς θέτοντας την εξής απλή ερώτηση, που απασχολεί, πλέον, εκατομμύρια εργαζομένους: Πόσα χρήματα τους μένουν για κάθε 1.000 ευρώ που εισπράττουν ως αμοιβή τον μήνα, ανάλογα με το καθεστώς που απασχολούνται; Η απάντηση είναι αποκαλυπτική: Εργαζόμενοι που εξαιτίας των αντικινήτρων που έχουν οι εργοδότες να τους προσλάβουν ως μισθωτούς, δεν μπορούν παρά να εργαστούν με μπλοκάκι, πληρώνουν τα διπλά σχεδόν λεφτά στο Δημόσιο. Πρέπει, βέβαια, να σημειωθεί πως στην περίπτωση των μισθωτών μεγάλο μέρος των εισφορών (25%) πληρώνεται από τους εργοδότες, για αυτό και το κόστος μισθοδοσίας είναι πολύ υψηλότερο των αποδοχών του εργαζομένου. Αλλά σε κάθε περίπτωση, ενώ η απα-

Κόστος εργαζομένου σε φόρους και εισφορές ανά μήνα

Τι μένει από μηνιαίο μισθό 1.000€

ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΥΡΩ	Μεικτός μηνιαίος μισθός	Ασφαλιστικές εισφορές ²	Καθαρό ποσό ύστερα από εισφορές	Φόρος	Καθαρό ποσό μετά και τον φόρο	Συνολικό κόστος μισθοδοσίας για τον εργοδότη
Μισθωτός ¹	1.000	160	840	49,09	790,91	1.250,6
Συνταξιούχος	1.000	60	940	48,47	891,53	-
Αυτοαπασχολούμενος ΟΑΕΕ	1.000	389,5	703,5	154,77	*548,73	-
Αυτοαπασχολούμενος ΕΤΑΑ	1.000	389,5	610,5	134,31	*476,19	-
Γεωργός/Αγρότης	1.000	140	860	30,87	829,13	-

¹ Λαμβάνει 14 μισθούς. Ανάλογη φορολογική και ασφαλιστική εισφορά έχει και ο μισθωτός δημόσιος υπάλληλος που συχνά όμως λαμβάνει και αφορολόγητα επιδόματα που διαφοροποιούν προς τα πάνω τις καθαρές αποδοχές.

² Αφορά μόνον το 16% του εργαζομένου, ενώ ο εργοδότης πληρώνει άλλο 25%.

* Δεν έχει συνυπολογιστεί το τέλος επιτηδεύματος (650 ετησίως).

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Αυτοαπασχολούμενος του ΕΤΑΑ, με μηνιαία εισπράξη 1.000 ευρώ θα καταβάλλει 389,50 ευρώ εισφορές και 134 ευρώ φόρο.

σχόληση έπρεπε να ενθαρρύνεται με κίνητρα, συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Το θέμα δεν αφορά λίγους. Συνολικά εκτιμάται πως αυτοαπασχολούμενοι και εργαζόμενοι με μπλοκάκι ή καθεστώς ατομικής επιχείρησης είναι 1,3 εκατομμύριο. Είναι χαρακτηρι-

στικό πως ενώ ένας μισθωτός για 1.000 ευρώ μεικτών μηνιαίων αποδοχών θα καταβάλει ασφαλιστικές εισφορές 160 ευρώ και φόρο 49, ένας αυτοαπασχολούμενος του ΕΤΑΑ θα καταβάλει για τις ίδιες αποδοχές 389,50 ευρώ εισφορές και 134 ευρώ φόρο. Ο πρώτος θα μείνει με 790 ευρώ στην τσέπη και ο δεύτερος με 476, από τα οποία πρέπει να χρηματοδοτήσει και το τέλος επιτηδεύματος (650 ευρώ ετησίως) που του μειώνει τα «καθαρά» στα 422 ευρώ.

Προσφυγές

Τα παραπάνω αποτελούν βασικούς λόγους για τους οποίους έχει ήδη δρομολογηθεί μεγάλος αριθμός προσφυγών από επαγ-

γελματικούς φορείς κατά της συνταγματικότητας του νέου ασφαλιστικού νόμου στο Συμβούλιο της Επικρατείας, αλλά και σε διεθνή δικαστήρια και όργανα. Ας δούμε όμως λίγο προσεκτικότερα πόσο μεγάλες είναι οι ανισότητες που δημιουργούνται από τη διαφορετική φορολογική και ασφαλιστική αντιμετώπιση των εργαζομένων:

Ο συντελεστής των ασφαλιστικών εισφορών κυμαίνεται από 16% στους μισθωτούς (+25% που καταβάλλει ο εργοδότης) έως και 38,95% σε αυτοαπασχολούμενους που υποχρεούνται να ασφαλιστούν σε φορείς που έχουν και επικούρηση και εφάπαξ. Και αυτό χωρίς να υπάρχει είτε στην πράξη

είτε έστω «στα χαρτιά» δικαίωμα επιλογής ασφαλιστικού προγράμματος, πόσο μάλλον επιλογή ασφάλισης σε ιδιωτικό οργανισμό που να απαλλάσσει από άλλες υποχρεώσεις. Διαφορετικοί συντελεστές υπάρχουν όμως και στη φορολόγηση του εισοδήματος.

Επιπλέον, τα 422 ευρώ, τα οποία μένουν από τα 1.000 ευρώ αμοιβής, είναι τόσα μόνον εφόσον μιλάμε για το δεύτερο ή και περισσότερο έτος εργασίας. Διότι στην εκκαθάριση του πρώτου έτους εργασίας με μπλοκάκι περιλαμβάνεται και επιπλέον προκαταβολή φόρου 100%, που διπλασιάζει τα φορολογικά βάρη και τείνει να περιορίσει το καθαρό μετά φόρων και εισφορών εισόδημα στο μηδέν!

Τι γίνεται όμως με τις ασφαλιστικές κρατήσεις και τη φορολογία των δημοσίων υπαλλήλων; Φοροτεχνικοί και οικονομολόγοι εξηγούν πως κατά βάση είναι παρόμοιες με των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα, αλλά κάνουν δύο παρατηρήσεις:

Αφενός, υπάρχουν επιδόματα (ακόμα και μετά τον δραστικό περιορισμό τους κατά τα χρόνια των μνημονίων) που κορηγούνται ανάλογα με τον τομέα απασχόλησης, πολλά από τα οποία δεν υπολογίζονται στο φορολογητέο εισόδημα. Αφετέρου, θυμίζουν πως οι μισθοί αυτοί σε μεγάλο μέρος χρηματοδοτούνται κατ' ουσίαν από τα φορολογικά έσοδα του Δημοσίου από τον ιδιωτικό τομέα.

3. ΔΥΣΚΟΛΗ ΕΞΙΣΩΣΗ ΠΑΡΑΜΕΝΟΥΝ ΟΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Μέσο: ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΥΡ_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 29/01/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 29/01/2017

Σελίδα: 5

Ανησυχία στους εργαζομένους, πανικός στα λογιστήρια από το χάος με τις εισφορές

Αγνωστο ακόμη τι παρακρατείται ως εισφορά για κύρια ασφάλιση, υγεία, πρόνοια, επικούρηση

Της ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Το απόλυτο χάος επικρατεί στο εργασιακό πεδίο χιλιάδων εργαζομένων που αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών, ενώ πανικός επικρατεί και στα λογιστήρια των επιχειρήσεων, που δεν γνωρίζουν, παρότι εντός των ημερών οφείλουν να καταθέσουν στις τράπεζες τις μισθοδοσίες, τι πρέπει να παρακρατηθεί ως εισφορά για την κύρια ασφάλιση, αλλά και για υγεία, πρόνοια και επικούρηση. Εν μέσω της σύγχυσης που προκαλούν οι εγκύκλιοι του υπουργείου Εργασίας, δεν είναι λίγοι οι εργοδότες που ασκούν πιέσεις στους εργαζομένους για μείωση των μισθών, πατώντας στις «γκρίζες ζώνες» του νόμου. Το νέο σύστημα που εισάγεται, όπως προκύπτει και από τις εγκυκλίους, είναι πολύπλοκο, ενώ τα θολά του σημεία είναι τόσο πολλά που πιθανότατα δεν θα φωτιστούν ούτε με την αποστολή των ειδοποιητηρίων για τις εισφορές.

Οι ειδικοί επισημαίνουν ότι το νέο σύστημα που προβλέπει την υποχρεωτική συμμετοχή του εργοδότη - αντισυμβαλλομένου στην πληρωμή εισφορών, σε περίπτωση που ο εργαζόμενος είναι ελεύθερος επαγγελματίας (προσοχή όχι μισθωτός) και αμείβεται με δελτίο παροχής υπηρεσιών από 1 ή το πολύ 2 εργοδότες, «πετάει το μπαλάκι» στον ασφαλισμένο. Αυτός οφείλει να εκδώσει δελτίο παροχής υπηρεσιών (ΔΠΥ) και να αναγράψει σε αυτό ότι υπάγεται στην ενοίκια ρύθμιση. Αν δεν τον πράξει, ο εργοδότης του δεν θα έχει υποχρέωση να καταβάλλει τις αναλογούσες εργοδοτικές εισφορές, παρά την πρόβλεψη του νόμου. Αν βέβαια, οι δύο πλευρές αποφασίσουν από κοινού, παρά την πρόβλεψη του νόμου, να μην

Οι εισφορές στο «μπλοκάκι»

	ΕΡΓΟΔΟΤΗΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Με 1-2 εργοδότες			
Σύνταξη	13,33%	6,67%	20%
Υγεία (μισθωτοί)	4,55%	2,55%	7,10%
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	17,88%	9,22%	27,10%
Επικούρηση	3,50%	3,50%	7%
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	21,38%	12,72%	34,10%
Πρόνοια (εφόραξ)	4%		4%
ΣΥΝΟΛΟ	21,38%	16,72%	38,10%
ΚΑΤΑΒΑΛΛΕΙ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΜΟΝΟ Ο ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΣ			
Με 3 εργοδότες και άνω			
Σύνταξη			20%
Υγεία (ελεύθεροι επαγγελματίες)			6,95%
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			26,95%
Επικούρηση			7%
ΜΕΡΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ			33,95%
Πρόνοια (εφόραξ)			4%
ΣΥΝΟΛΟ			37,95%

Δεν είναι λίγοι οι εργοδότες που ασκούν πιέσεις στους εργαζομένους για μείωση των μισθών, πατώντας στις «γκρίζες ζώνες» του νόμου.

το κάνουν, ήτοι ο εργαζόμενος να καλύψει εξολοκλήρου τις εισφορές, ο νόμος δεν προβλέπει καμία διαδικασία ελέγχου. Ακόμη κι αν η εργασιακή σχέση «διαρραγεί» σε κάποια μελλοντική στιγμή, δεν υπάρχει κάποια νομική φόρμουλα ώστε ο εργαζόμενος να ζητήσει εκ των υστέρων την

αναδρομική καταβολή των εργοδοτικών εισφορών. Το πιθανότερο βέβαια είναι η εργασιακή σχέση να «κλονιστεί», είτε μέσω της λύσης της συνεργασίας των δύο πλευρών είτε στην καλύτερη περίπτωση μέσω της καθολικής επιβάρυνσης του εργαζομένου (έμμεση μείωση αμοιβής).

Παράλληλα, έγκριτοι νομικοί επισημαίνουν ότι υπάρχει θέμα άνοιξης μεταχείρισης μεταξύ των οποίων αμείβονται με δελτίο παροχής υπηρεσιών και θα αντιμετωπιστούν ως προς το θέμα των εισφορών ως ελεύθεροι επαγγελματίες και των ελεύθερων επαγγελματιών με έως δύο εργοδότες που αμείβονται με δελτίο και θα πληρώνουν εισφορές ως μισθωτοί.

Τονίζουν δε ότι θα πρέπει να διευκρινιστεί πώς θα γίνεται ο διαχωρισμός της διαρκούς επαγγελματικής δραστηριότητας από την ευκαιριακή, καθώς αποτελεί βασικό κριτήριο μαζί με τον αριθμό των εργοδοτών για το πώς θα αντιμετωπιστούν (ως προς τις εισφορές) οι ελεύθεροι επαγγελματίες. Κομβικής σημασίας θέμα είναι και το τι σημαίνει «έως δύο εργοδότες». Συγκεκριμένα, οι ειδικοί σημειώνουν ότι πρέπει να διευκρινιστεί εάν οι δύο εργοδότες θα πρέπει να υπάρχουν εντός του έτους, παράλληλα ή ακόμη και μεμονωμένα.

Υπάρχουν βέβαια και δεκάδες άλλα, τεχνικά θέματα, που μένουν να διευκρινιστούν. Για παράδειγμα, από τις εγκυκλίους που έχουν συνολικά εκδοθεί από το υπουργείο

Εργασίας και τον ΕΦΚΑ δεν ξεκαθαρίζεται τι θα γίνει σχετικά με τις εκπώσεις στους ασφαλισμένους του ΕΤΑΑ κατά την περίοδο 2017-2021. Ο νόμος ορίζει ότι αυτές εφαρμόζονται στους ασφαλισμένους που υπάγονται στο άρθρο 39, δηλαδή, πρακτικά, στους ελεύθερους επαγγελματίες. Όμως το άρθρο 39 στην παράγραφο 9 ορίζει ότι οι ελεύθεροι επαγγελματίες - αυτοαπασχολούμενοι με έως δύο εργοδότες υπάγονται στο άρθρο 38. Αυτό, σύμφωνα με τους ειδικούς, μπορεί να οδηγήσει χιλιάδες δικαιούχους της έκπτωσης των εισφορών εκτός της ευνοϊκής μεταβατικής περιόδου... Ακόμη κι αν προβλέπεται μείωση εισφορών για τη συγκεκριμένη ομάδα επιστημόνων (με πάνω από 5 χρόνια ασφάλισης), μένει να διευκρινιστεί ποιος θα την καρπωθεί. Οι ασφαλισμένοι, οι εργοδότες ή θα επιμερίζεται και πώς;

Στις περιπτώσεις που το ποσό του δελτίου παροχής υπηρεσιών υπολείπεται της ελάχιστης βάσης υπολογισμού των εισφορών (586,08 ευρώ), η εγκύκλιος ορίζει ότι ο ασφαλισμένος, κατά την επίστα εκκαθάριση, θα πρέπει να καταβάλει τις εισφορές που υπολείπονται του ελάχιστου ποσού. Δεν αναφέρεται πούθενά εάν κάτι τέτοιο υποχρεούται να κάνει και ο εργοδότης - αντισυμβαλλόμενος.

Τέλος, οι ειδικοί επισημαίνουν ότι πρέπει να δοθούν διευκρινίσεις για τις περιπτώσεις κοινοπραξιών και αν αυτές θεωρούνται ένας αντισυμβαλλόμενος ή όχι, καθώς στην εγκύκλιο σημειώνεται ότι αντισυμβαλλόμενοι λογίζονται και ένα ή περισσότερα νομικά πρόσωπα τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με κοινή επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή της άσκησης αυτής.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

4. 2,5 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΘΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΛΙΓΟΤΕΡΟΙ ΤΟ 2050

Μέσο: ΤΟ ΠΑΡΟΝ

Ημ. Έκδοσης: . . .29/01/2017 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .29/01/2017

Σελίδα: 16

Η Ελλάδα γερνάει 2,5 εκατομμύρια θα είμαστε λιγότεροι το 2050!

Η Ελλάδα γερνά και συρρικνώνεται. Αυτό είναι το συμπέρασμα μεγάλης έρευνας που διεξήγαγε για το «διαΝΕΟσις» το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (Εργαστήριο Δημογραφικών και Κοινωνικών Αναλύσεων), με το Δημογραφικό να εξελίσσεται πλέον σε βραδυφλεγή βόμβα στα θεμέλια της ελληνικής κοινωνίας αλλά και της χώρας γενικότερα. Για πρώτη φορά μεταπολεμικά, ο πληθυσμός της Ελλάδας μειώνεται, ενώ τα τελευταία πέντε χρόνια οι νέοι κάτοικοι που γεννιούνται εδώ ή μεταναστεύουν από άλλες χώρες είναι λιγότεροι από αυτούς που πεθαίνουν ή μεταναστεύουν σε άλλες χώρες. Κάτι που αναμένεται να έχει επιπτώσεις σε όλα τα επίπεδα και πρώτα από όλα στο ασφαλιστικό και στο συνταξιοδοτικό σύστημα.

Σύμφωνα τώρα με τις εκτιμήσεις που προκύπτουν από τα ευρήματα της έρευνας, το 2050 ο πληθυσμός της Ελλάδας υπολογίζεται ανάμεσα σε 10 εκατ. (σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο) και 8,3 εκατ. (με βάση το απαισιόδοξο σενάριο). Ήτοι η μείωση του αριθμού των κατοίκων θα κινηθεί μεταξύ 800.000 και 2,5 εκατ. Την ίδια στιγμή, η διάμεση ηλικία, που το 1951 ήταν τα 26 έτη, σήμερα είναι τα 44 και αναμένεται να αυξηθεί κατά 5 με 8 έτη.

Επίσης, ο αριθμός των παιδιών σχολικής ηλικίας (3-17 χρόνια) από 1,6 εκατ. που είναι σήμερα το 2050 θα μειωθεί σε 1,4 εκατ. (με βάση το αισιόδοξο σενάριο) έως 1 εκατ. (με βάση το απαισιόδοξο). Ο εν δυνάμει οικονομικά ενεργός πληθυσμός (δηλαδή οι πολίτες ηλικίας 20-69, που δυνάμικα θα μπορούσαν να εργαστούν) θα μει-

ωθεί από 7 εκατ. που ήταν το 2015 σε 4,8-5,5 εκατ. Από το 1951 μέχρι το 2011 ο πληθυσμός της χώρας αυξήθηκε από τα 7,6 εκατ. στα 11,1 εκατ. Από το 2011, όμως, και για πρώτη φορά μεταπολεμικά, ο πληθυσμός της χώρας μειώνεται. Την 1η Ιανουαρίου 2015 ο πληθυσμός ήταν 10,9 εκατ. Τα αποτελέσματα της έρευνας της «διαΝΕΟσις» για το Δημογραφικό παρουσίασαν και ανέλυσαν στον ραδιοφωνικό σταθμό «Αθήνα 9,84» οι Κ. Πιερρακάκης και Θ. Γεωργακόπουλος, εγκαινιάζοντας τη σύμπραξη του ραδιοφώνου με τον Οργανισμό Έρευνας και Ανάλυσης.

Ερχεται «ψαλίδι» στις παροχές

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

«Κόφτης» και στα επιδόματα

Έντολή του υπουργού Οικονομικών Ευκλείδη Τσακαλιώτου στο ΚΕΠΕ για πλήρη καταγραφή όλων των παροχών, ώστε να «ψαλιδιστούν» σε περίπτωση που δεν εμπευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι για τη χρηματοδότηση του ΚΕΑ

Της **ΑΡΓΥΡΗΣ Κ. ΜΑΥΡΟΥΛΗ**
a.mavrouli@realnews.gr

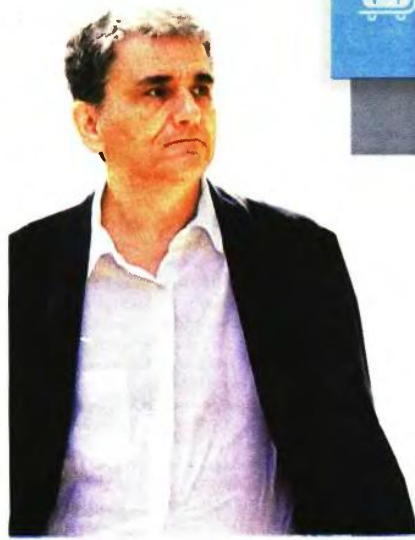
Εντολή στη διοίκηση του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) να εκπονήσει μελέτη που θα καταγράφει όλα τα καταβαλλόμενα προνοιακά επιδόματα έδωσε, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες της Realnews, ο υπουργός Οικονομικών Ευκλείδης Τσακαλιώτης. Η εντολή δόθηκε ενόψει της συζήτησης με τους δανειστές για την εξασφάλιση των πόρων που απαιτούνται (περίπου 700 εκατ. ευρώ) για την καταβολή του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης (ΚΕΑ) το 2018. Αντικείμενο της μελέτης είναι η πλήρης καταγραφή των καταβαλλόμενων επιδομάτων από όλα τα υπουργεία, αλλά και το ποιο είναι οι δικαιούχοι τους, προκειμένου να είναι ξεκάθαρο από ποια δεξαμενή θα μπορούσαν να «ψαλιδιστούν» παροχές, σε περίπτωση που δεν εμπευχθούν οι δημοσιονομικοί στόχοι για τη χρηματοδότηση του ΚΕΑ.

Σχεδόν έτοιμη

Η ανάλυση της μελέτης στο ΚΕΠΕ έγινε πριν από δύο μήνες, ωστόσο «πάγωσε» για μικρό χρονικό διάστημα, στη συνέχεια «εξαναστάθηκε» και εντός των επόμενων εβδομάδων αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί. Μάλιστα, το περιεχόμενο της μελέτης συζητήθηκε και κατά τη διάρκεια της τελευταίας σύσκεψης των δανειστών με την αναπληρώτρια υπουργό Κοινωνικών

Το οικονομικό επιτελείο εξετάζει το νέο εισοδηματικό όριο λήψης του επιδόματος να περιοριστεί στα 10.000 με 12.000 ευρώ

κής Αλληλεγγύης Θεανώ Φωτίου, παρουσία εκπροσώπων τόσο από την Παγκόσμια Τράπεζα, όσο και από το ΚΕΠΕ, προκειμένου να υπάρξει αναδιάρθρωση όλων των καταβαλλόμενων επιδομάτων πρόνοιας. Υπενθυμίζεται ότι οι εκπρόσωποι των δανειστών «ιδίως» δε, του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου- κατά την τε-

ΠΟΙΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΧΕΣ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΝΑ ΕΝΣΩΜΑΤΩΘΟΥΝ Ή ΝΑ ΚΟΠΟΥΝ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΙ ΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

τους θέρμανσης. Ακόμη, προβλεπόταν η κάλυψη επιδομάτων κόστους 10 εκατ. ευρώ (για τα έτη 2017-2018), τα οποία αλληλοκαλύπτονταν από το Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης, αλλά και από την εξοικονόμηση επιπλέον 2 εκατ. ευρώ από ένα επίδομα που δίνεται μέσω ΟΑΕΔ για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας. Όπως αναφέρει υψηλόβαθμο στέλεχος του υπουργείου Εργασίας στην «R», το τελευταίο δίμηνο δεν έχει γίνει καμία συζήτηση για την καταβολή του ΚΕΑ το επόμενο έτος, επισημαίνοντας ότι εάν οι δανειστές -και κυρίως το ΔΝΤ- επιμείνουν στην περικοπή επιδομάτων, αυτό θα γίνει για να μην ολοκληρωθεί η αξιολόγηση, αμφισβητώντας τους δημοσιονομικούς στόχους που έχει θέσει η κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι η Παγκόσμια Τράπεζα εφεργάζεται ήδη προτάσεις για την αναδιάρθρωση των αναπληρικών επιδομάτων, ενώ στην τελευταία έκθεσή της περιγράφει τέσσερα σενάρια για την αναδιάρθρωση και των οικογενειακών επιδομάτων. Μεταξύ άλλων, προτείνει την ενοποίηση του επιδόματος τέκνων με το επίδομα τριτέκνων/πολύτέκνων, αλλά και αναπροσαρμογή προς τα κάτω των εισοδηματικών κριτηρίων, ώστε τα χρήματα που περισσεύουν να χρησιμοποιηθούν για την καταβολή υψηλότερου επιδόματος ανά παιδί.

Ποια κινδυνεύουν

Στο μικροσκόπιο του οικονομικού επιτελείου θα βρεθούν, σύμφωνα με πληροφορίες της «R», τα επιδόματα που ήδη καταβάλλονται, τα οποία είτε θα καταργηθούν και θα ενσωματωθούν οι προβλεπόμενοι πόροι στο ΚΕΑ -καθώς και τώρα τα λαμβάνουν πολύ φτωχοί Έλληνες- είτε θα «ψαλιδιστούν» τα εισοδηματικά κριτήρια που προβλέπονται σήμερα, με αποτέλεσμα να λαμβάνουν τα επιδόματα λιγότεροι δικαιούχοι. Για παράδειγμα, το φοιτητικό-στεγαστικό επίδομα λαμβάνουν σήμερα οικογένειες με επίσημο εισόδημα έως 30.000 ευρώ. Το οικονομικό επιτελείο εξετάζει το νέο εισοδηματικό όριο λήψης του επιδόματος να περιοριστεί στα 10.000 με 12.000 ευρώ, που θα έχει ως αποτέλεσμα η συντριπτική πλειονότητα των δικαιούχων -που ανήκει στη μεσαία τάξη- να το χάσει. Περιεκτικές θα υπάρξουν και σε επιδόματα ανταποδοτικού χαρακτήρα, για τα οποία καταβάλλονται εισφορές μέσω του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Υπενθυμίζεται ότι ανταποδοτικού χαρακτήρα ήταν και οι παροχές των Οργανισμών Εργατικής Κατοικίας και Εστίας που καταργήθηκαν το 2012, με τους εργαζόμενους του ιδιωτικού τομέα μάλιστα να εξακολουθούν να καταβάλλουν εισφορές, χωρίς ωστόσο να απολαμβάνουν αντίστοιχες παροχές. Τέτοια επιδόματα είναι το επίδομα διακοπών σε ανέργους (ΟΑΕΔ, ΕΤΑΠ-ΜΜΕ, ταμείο ναυτικών), οι επιταγές κοινωνικού τουρισμού, τα επιδόματα κατασκηνώσεων και οι κάρτες μεταφορές σε πολύτεκνους. Μία «δεξαμενή» από την οποία πιθανόν θα εξοικονομηθούν κονδύλια είναι και τα επιδόματα που παρέχονται σε ειδικές ομάδες πολιτών από τα υπουργεία Παιδείας και Πολιτισμού (π.χ. επιδόματα σε φοιτητές, αλλά και χρήματα για τη μεταφορά μαθητών), ενώ στο στόχαστρο τόσο της Παγκόσμιας Τράπεζας όσο και των δανειστών έχουν μπει και μια σειρά από φοροαπαλλαγές (π.χ. ειδικός φορολογικός συντελεστής για τους ναυτικούς, επιστροφή ειδικού φόρου κατανάλωσης στο γεωργικό ντιζέλ). Η κατάργηση των προνοιακών επιδομάτων και η ενσωμάτωσή τους στο ΚΕΑ θα πρέπει να έχει δημοσιονομικό ουδέτερο αποτέλεσμα, καθώς σε διαφορετική περίπτωση θα υπάρξει αύξηση του αριθμού των δικαιούχων του Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης και αντίστοιχα της δαπάνης. Σύμφωνα με πληροφορίες, αναμένεται να ενσωματωθούν στο ΚΕΑ όλα τα επιδόματα που καταβάλλουν σήμερα οι δήμοι.

λευταία επίσκεψή τους στην Ελλάδα έθεσαν μετ' επιτάσεως ζήτημα μεγαλύτερων περικοπών -έως και κατάργησης- σε συγκεκριμένα προνοιακά επιδόματα, προσθέτοντας ακόμη ένα πρόβλημα στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης. Η στάση των δανειστών προκάλεσε, σύμφωνα με πληροφορίες, την έντονη αντίδραση της ελληνικής διαπραγματευτικής ομάδας. Και αυτό γιατί το θέμα είχε «κλείσει» με τη δέσμευση της ελληνικής πλευράς να προχωρήσει σε δύο «δύσκολες» μεταρρυθμίσεις, που είναι πιθανό να κρύβουν παρεμβάσεις σε οικογενειακά και αναπληρικά επιδόματα, αλλά και σε φοροαπαλλαγές και εξοικονομίες της τάξης των 200-210 εκατ. ευρώ.

Ανοιχτό ζήτημα

Πριν εκδηλωθεί η νέα διαφώνια, οι εκπρόσωποι και των τεσσάρων θεσμών είχαν συμφωνήσει με τις ηγεσίες των υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας σε περικοπές φοροαπαλλαγών και επιδομάτων ύψους 207 εκατ. ευρώ. Οι εξοικονομίες για το 2018 στριζόταν στις προτάσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας και αφορούσαν 155 εκατ. ευρώ από τον εξορθολογισμό των φοροαπαλλαγών και 52 εκατ. ευρώ από την αναμόρφωση της διαδικασίας καταβολής επιδόμα-